

HOZIRGI KUNDA YOSHLARNING INGLIZ TILI O'RGANISHIDAGI MUAMMOLARI VA ULARNING YECHIMI

Scientific supervisor: Saliyeva Ziroat Zokirovna

Rahmonova Anora Asqarovna

Samarqand davlat chet tillar instituti

Ingliz tili fakulteti

Xorijiy til va adabiyot yo'nalishi

2-kurs, 2306-guruh

raxmonova0808@gmail.com

<https://doi.org/10.5281/zenodo.14391993>

Annotatsiya. Ingliz tilini o'rganish yoshlar o'rtasida juda ham ommalashib bormoqda. Bu esa ularning til o'rganish qiziqishlarini va ishtiyoqlarini yanada oshirmoqda. Bu yoshlarning o'rganish qobiliyatiga va yurtimizga tashrif buyurgan turistlar bilan muloqot qilishga yordam beradi. Lekin, ular o'rganish jarayonida duch keladigan ba'zi xatolar va muammolar ularning fikrlari o'zgarishiga sabab bo'lmoqda. Mazkur maqolada ingliz tilini o'rganayotgan yosh o'quvchilar duch keladigan xatolar, muammolar va yechimlar tahlilini o'tkazamiz.

Kalit so'zlar: *til o'rganish, muloqot qilish, xatolar, muammolar, yechimlar.*

KIRISH. Bugungi kunda yoshlar o'rtasida xorijiy tillarga bo'lgan qiziqishlar va ularni puxta egallash kundan kunga rivojlanib bormoqda. Shuni ta'kidlab o'tish kerakki, boshqa tillar qatorida ingliz tiliga bo'lgan talab ham juda yoqori.

Ammo o'rganish jarayonida yo'l qo'yadigan ba'zi xatolar tufayli o'quvchilarning o'rganish ishtiyoqini pasayishiga va ularning qiziqishi ham tezda yo'qolib qolishiga sabab bo'lyapti. Taxminan 3-4 yildan beri maktabni bitirgan o'quvchilardan universitet yoki institutga kirish uchun B2 va C1 darajadagi IELTS, CEFR va shunga o'xshash sertifikatlar talab etilmoqda, shuning uchun ham 10-11-sinflarga ingliz tilini qisqa vaqt ichida o'rganish dolzarb muammolardan biriga aylandi.

Ingliz tilini O'rganishdagi Muammolar

Yoshlarning eng katta muammolaridan biri shundaki, bu yoshdagi o'quvchilar ingliz tilini tezroq o'rganishni ko'zlaydilar. Nimagaki, ular ma'lum bir maqsad asosida til o'rganadilar, masalan ayniqsa o'g'il bolalar IELTS olib boshqa davlatga borish yoki faqat o'qishga kirish uchun ham sertifikat olishni maqsad qiladilar. Bundan tashqari, ko'proq yangi so'zlarni yodlash va ularni so'zlashuvda qo'llay olish, ingliz tilida gapirishda grammatik xatolarga duch kelish, gap tuzish jarayonida o'tgan, hozirgi va kelasi zamonlarni to'g'ri qo'llay olish ham bir muammodir. Hozirgi kunda ingliz tili kurslari ko'p ochilganligi sababli deyarli barcha o'quvchilar o'sha yerga borib ingliz tilini o'rganadilar.

Shuning uchun, guruh asosida til o'rgatish ularning gapirish mahoratini tezroq o'stirishda yaxshi foyda beradi. Biroq xorijiy tillarni guruhlarda o'rganish davomida ajratilgan vaqtning ba'zida barcha o'quvchilar bilan ham ishlashga yetmasligi, dars yuzasidan berilgan axborotlarning barchaga birday tushunarli bo'lmasligi kabi muammolarga duch kelishi ham mumkin.[1, 2-bet].

Nafaqat ingliz tilini balki barcha xorijiy tillarni o'qituvchi bilan individual o'tish, mavzuni yaxshi tushunishiga, bilmaganini uyalmasdan yoki qo'rqmasdan so'rash orqali o'quvchi tilni oson egallashga imkon yaratib beradi. Lekin, so'zlashish mahorati tez rivojlanmasligi mumkin. Bu borada Toni Robins "Eng yaxshi usul va qoidalar ham muvaffaqiyatning atiga 20 foizini tashkil etadi, qolgan 80 foizi inson psixologiyasiga bog'liqdir" deb aytadi [2, 73-bet].

O'ziga Bo'lgan Ishonchsizlik

Ma'lumki, o'quvchilarning o'ziga bo'lgan ishonchsizligi tufayli odamlar oldida muloqot qilishda uyaladilar, fikrlarini to'liq bayon qilib berolmaydilar va xato qilib qo'yishdan qo'rqadilar. Insonning o'ziga bo'lgan ishonchi har doim yangi narsalarni tez o'rganishga bo'lgan qiziqishini hamda qo'rqmasligini oldini oladi. Har bir ishning o'ziga yarasha qiyinchiligi, muammosi bo'lganidek yechimi ham mavjud. Bular misol bo'la oladi:

O'yinlar Orqali O'rgatish

O'yinlar o'quvchilarni ko'proq jalb qiladigan faoliyat turidir. O'yinlar ta'lim va o'rganishda ham juda muhim rol o'ynaydi. Talabalar bilan sinflarda o'ynash mumkin bo'lgan ko'plab o'quv o'yinlari mavjud. O'yinlar so'z boyligini oshirishga yordam beradi. Har xil turdagi jumalarda yetishmayotgan so'zni joylashtirish o'yini mavjud. Bu so'z boyligini juda ko'p shakllantiradi. Talabalar so'zlarning turlarini va ularning ma'nosini va ularning gapda joylashishini tushunishadi. Ingliz tilini o'rganish jarayonida o'qituvchilar sinfda o'yin o'ynash uchun foydalanishlari kerak [3].

Yana bir yechimlardan biri bu inglizcha qo'shiqlar yoki podkastlar tinglashdir, chunki eshitish orqali so'z boyligi oshadi, yangi so'zlarning qanday talaffuz qilishni o'rganadilar. Va shuningdek, ko'proq inglizcha kinolar, multfilmlar ko'rish, yangiliklar, maqolalar, gazeta, jurnal va kitoblarni inglizcha o'qish ham so'zlashuvga yordam beradi.

O'z Ustida Ishlash

Bir tilni o'rganish uchun avvalo inson o'z ustida qattiq ishlashni, doimiy ravishda mashq qilib borishni kun tartibiga eng asosiy vazifa sifatida belgilashlari talab etiladi va dangasalikni bir chetda surib qo'yishlariga to'g'ri keladi.

XULOSA

Xulosa qilib shuni aytish mumkinki, ingliz tilini o'rganish nafaqat insonning o'zi uchun balki kelajakda ham farzandlari uchun muhim rol o'ynaydi. Kelajakda ham har kim o'z kasbining yetuk mutaxassisi bo'lishida nafaqat ingliz tili balki boshqa tillarni o'rganish ham juda muhim ahamiyatga ega. Bundan tashqari, har bir ishning o'ziga yarasha qiyinchiligi va muammosi mavjud, lekin ingliz tilini o'rganish jarayonida bularga duch kelmaslik uchun biroz mas'uliyatli bo'lish, o'z ustida doimiy ravishda ishlash, dangasalik qilmaslik va o'ziga bo'lgan ishonchi kuchli bo'lishi eng asosiysi hech qachon taslim bo'lmaslik lozim.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

1. F.M. Muhammadjonov. “O‘rta maktab o‘quvchilarining ingliz tilini o‘rganishda duch keladigan qiyinchiliklar”.
2. T. Robins. “Maqsadga qanday erishiladi” 2013.
3. M. Siddiqova. “Ingliz tilini o‘rganishdagi muammolar va yechimlar”.